

Desmond och träskpatraskfällan

En film för de minsta om alla djuren i Hallonskogen och som var och en har sina egenheter och drömmar om hur livet i deras hörn av världen bäst ska gå till. En dag försvinner en massa saker; en tjuv har varit på besök! Djuren blir rädda, upprörda och man beslutar sig för att gemensamt bygga en fälla! En svensk animerad film om samhörighet, om vänskap, om vad det är att vara tuff eller modig.

Rekommenderad från förskolan

EN FILMHANDLEDNING AV
AGNETA DANIELSSON

Handling

Ser man Hallonskogen uppifrån kan man tro att den är som vilken skog som helst. Det stämmer inte. I Hallonskogen bor nämligen Desmond och hans vänner. Desmond är en gris, som fördriver dagarna med gytte- och bastubad, när han inte äter egenhändigt bakade äppelmosmuffins. Han trivs med sitt liv. Det gör också Bittan Ko. Hon driver en skönhetsalong, trots att kundkretsen är högst begränsad. Hennes enda kund är egentligen grannen, Fru Kroko-

dil, som under muntra samtal får naglarna målade. Fru Krokodils son, Lille Fant, är ständigt i faggorna och är på femåringars vis på väg att kartlägga världen. ”Varför då?”, frågar han oavbrutet, och alla djuren i skogen pressas på svar. Där är räven Wille, Sebastian Hare, elefanten Snickar-Märta och, inte minst, skogens överhuvud älgen Helmut Sebaot. I sin egenskap av kommunfullmäktiges ordförande beslutar han över stort och smått. Men bakom hans rationella och strikta fasad skymtar en romantiker, och det är Fru Krokodil som är föremålet för hans längtan.

En dag bryts idyllen. En stöldvåg drar fram genom skogen. Borta är plötsligt Desmonds äpplen, Bittans nagellack, Sebastians boxningshandskar, Willes gitarr. Alla är övertygade om vem som är den skyldige. Träskpatrasket! De tror sig ha en bild av detta odjur, trots att ingen sett honom. Uppretade bestämmer de sig för att bygga en fälla för monstret. Helmut försöker få dem att besinna sig. Han är övertygad om att förekomsten av träskpatrask bara är gamla skrönor. Bygget av fällan svetsar djuren samman än mer och det enda som bekymrar (åtminstone älgen) är att Herr Alligator plötsligt dyker upp. Hans besök hos Fru Krokodil noteras svartsjukt av Helmut.

Den färdiga fällan fungerar helt enligt planerna. Men efter lång väntan på att något monster ska fastna i den dyker återigen Herr Alligator upp. Hans bil har fått punk-

tering och då djuren ska hjälpa honom upptäcker de att hans bil är full av stöldgods, av alla deras saknade ägodelar. Det är Herr Alligator som är tjuven! Han jagas iväg från skogen och vännerna ställer till med stort kalas. Men när eftertexterna rullat förbi, när festen sedan länge är slut och alla är hemma i sina hus, vaggas plötsligt ett monster in i bild. Träskmonstret har kommit till Hallonskogen.

Vännerna i skogen

I tillbakablickar och parallellhandlingar får vi lära känna skogens invånare lite närmare. Där finns Lille Fant, filmens katalysator. Utan honom skulle berättelsen bli betydligt mer stillastående. Han är en vetgirig liten unge. Det mesta är intressant och värt att förhöra sig om. Med självklarhet rör han sig bland djuren i Hallonskogen och ställer sina frågor. En del svar tar han högst bokstavligt. När Desmond säger att det bara är att hämta äppelmosmuffins i frysen ser Lille Fant sin chans att tjäna pengar. Och glupske Herr Alligator har inga moraliska betänkligheter att köpa de uppenbart stulna bröden. Så får han också sitt straff med ihållande magknip. Hans pruttar ligger som en dimridå över landskapet.

- Hur tror ni att Lille Fant kände när han förstod att han gjort något dumt mot Desmond? Hur tror ni att Herr Alligator tänkte när han bad Lille Fant att ta muffins från Desmond? Om ni skulle beskriva Herr Alligator med tre ord, vilka ord skulle ni då välja?
- Lille Fant erkänner aldrig någonting som han har gjort. ”Det var inte jag” är hans stående kommentar, oavsett hur genomskinliga hans lögnar är. Därför tror inte heller någon på honom när han i slutet av filmen faktiskt är oskyldig till en leksakspil som skjuts iväg.

- Många av de visdomsord som vi använder i dag kommer från den grekiske diktaren Aisopos och hans fabler. En av hans berättelser har sensmoralen ”Ingen litar på en lögnare, inte ens när han talar sanning”. Vad tror ni Aisopos menade med det? På vilket sätt skulle det kunna handla om Lille Fant? Att ljuga är förstås inte bra, men tycker ni att det ibland finns saker som man kan få ljuga om? Varför då?

Desmond är en annan figur. Det fulländade livet består enligt honom av bad och muffinsätande. Smolket i bägaren är det ständiga bakandet. Därför tror han sig ha hittat lösningen när han skaffar sig ett frysskåp. Tänk att inte behöva vara bunden av muffinsbak varenda dag! Men snart inser han att ständig njutning gör livet tråkigt. Han blir rent utav deprimerad. När Lille Fant har tömt hans frysskåp och sålt alla muffins tvingas Desmond återigen baka nya, och han förstår då hur roligt han egentligen tycker att det är. Njutning utan ansträngning är inget att sträva efter.

- Alla tycker vi om att leva våra liv lite olika. Desmond tycker om att ha det bekvämt. Älgen Helmut trivs då han får bestämma och när han får vara i närheten av Fru Krokodil. Vad tycker ni själva bäst om att göra? Vilka vill ni helst vara tillsammans med? Hur känns det i kroppen när man får göra det man tycker om, tillsammans med den man trivs med?

Sebastian Hare är skogens snabbaste. Som ett jehu far han fram i skogen. Men om benen är snabba är hjärnan desto långsammare. Kvicktänkt är han sannerligen inte. Ändå kommer han på idén att dag efter dag påstå sig fylla år, och hans vänner uppvaktar med presenter.

• Varför tror ni att Sebastians vänner blev så arga när de förstod att han lurat dem? Hur tror ni det kändes för dem? Tror ni att Sebastian senare kunde förstå hur de kände?

Tuff eller elak?

Räven Wille försöker verkligen leva upp till bilden av den tuffe killen. Han skryter och skrävlur om allt han påstår sig kunna, och han skulle inte drömma om att ta råd från någon enda i sin omgivning. Trots den kaxiga ytan känner han sig osäker på sig själv. När han tittar sig runt bland sina vänner tycker han att alla andra är så duktiga. Det vill han också vara, men han tycker själv att han inte kan någonting. Det är då han kommer på att han i varje fall kan bli bäst på att vara sämst. Hjalmar Söderbergs ord, i "Doktor Glas", stämmer bra in på Wille. "Man vill bli älskad, i brist därpå beundrad, i brist därpå fruktad, i brist därpå avskydd och föraktad. Man vill ingiva människorna någon slags känsla."

Wille tror att de andra ska tycka om honom när han är tuff. Därför krossar han fönsterrutor, sågar sönder en nybyggd bro, klottrar på husväggar. Resultatet blir inte alls som han tänkt sig. Ingen blir imponerad, istället vill de inte ha med honom att göra. Ledsen låser han in sig i sin lya, och tröstar sig med sina dockor. Att han, den tuffe killen, leker med dockor skulle han aldrig erkänna för sina kompisar. Men genom dockorna försöker han skapa mening och bygga sin egen identitet. Det är han inte ensam om. I alla tider har barn lekt med dockor, både pojkar och flickor. Ändå benämns sällan pojkars lek med exempelvis olika "action-gubbar" som docklek.

Som tur är så tycker hans vänner inte alls att det är konstigt att han leker med dockor. Tvärtom blir de förtjusta. Och tänk så roligt för dem när Wille använder dockorna till teater. Genom deras inställning får han möjlighet att utveckla sina färdigheter, och behöver inte begränsas av några föreställningar om kön.

- Varför tror ni att Wille var så rädd för att visa att han lekte med dockor? Varför försökte han vara så tuff? Tycker ni att han var tuff när han krossade Desmonds fönsterrutor, eller när han sågade sönder Snickar-Märtas bro? Vad tycker ni att ordet tuff egentligen betyder? Är det samma sak att vara tuff och att vara modig?
- Elefanten sa att det Wille gjort inte var tufft, det var bara elakt. "Elak kan vem som helst vara", sa hon. Tycker ni också att Wille var elak, när han försökte vara tuff? Vad är skillnaden mellan att vara tuff och att vara elak? Kan ni komma på något elakt som man aldrig får göra mot sina kompisar.

Om "vi" och "dom"

Älgen Helmut sitter oftast uppe i sitt torn där han, i ensam majestät, avkunnar det ena beslutet efter det andra. Han ser sig själv som en organiserad typ och något träskmonster tror han inte alls på. Emellanåt klättrar han ner till de andra, men han trivs med sin makt. Det känner förstås djuren till och därför hotar de med att inte rösta på honom, om de inte får en ritning till en träskpatraskfälla. Inför ett sådant ultimatum går han utan betänklighet emot sin övertygelse. Desmond och Bittan får ritningen.

Han försöker ändå få de andra att besinna sig, av rädsla att det ska uppstå "moralpanik". Det är en befogad oro, moralpanikens alla ingredienser finns bland djuren. När sakerna försvinner tror alla att träskpatrasket, detta okända onda, hotar deras samhälle. Genast krävs åtgärder för att återställa ordningen. Alla djuren, utom den skeptiske Helmut, sveps med i de kraftiga känslorna av ilska och ju mer de tänker på problemet, desto mer gigantiskt blir det. Detta tumult av känslor skapar en ännu starkare gemenskap bland djuren, det blir "vi" mot "dom". Sällan var samhörigheten så stor mellan djuren som när de snickrade på fällan.

- Varför tror ni att alla djuren var så övertygade om att det var Träskmonstret som var skyldig till alla stölder? Tror ni att någon hade sett monstret någon gång? Hur kunde de ha en så tydlig bild av hur han såg ut?
- Vi människor kan också vara rädda för saker som vi inte känner till, eller för andra personer som vi tycker är olika oss. Varför tror ni att man blir rädd, och inte nyfiken? Är det bra eller dåligt att man känner så? Varför det?
- Blev ni förvånade när Träskmonstret dök upp i slutet av filmen? Trodde ni att det fanns ett Träskmonster? Fanti-sera om vad som kommer att hända i Hallonskogen, efter att filmen tagit slut.

Produktionsuppgifter

Sverige 2006

Producent: Magnus Carlsson & Maritha Norstedt
Manus & regi: Magnus Carlsson
Animation: Dockhus Animation AB

Röster

Berättaren – Sten Ljunggren
Desmond – Shanti Rooney
Helmut Sebaot – Rickard Wolff
Elake Wille – Ola Rapace
Sebastian Hare – Måns Natanaelsson
Herr Alligator – Rolf Skoglund
Märta Elefant – Lotta Bromé

Tekniska uppgifter

Speltid: 68 minuter
Format: Vidfilm
Ljud: Dolby
Censur: Barn tillåten
Svensk premiär: 15 december 2006

Distribution

Triangelfilm, Birger Jarlsgatan 41 A, 111 45 Stockholm
Tel 08-440 14 50, fax 08-20 09 90 info@triangelfilm.se
www.triangelfilm.se